

Briuselis, 2016 m. birželio 20 d.
(OR. en)

10254/16

COHOM 78
CONUN 115
DEVGEN 132
FREMP 115
COPS 191
CFSP/PESC 484

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2016 m. birželio 20 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10136/16 COHOM 70 CONUN 113 DEVGEN 126 FREMP 109 COPS 186
CFSP/PESC 476

Dalykas: Tarybos išvados dėl verslo ir žmogaus teisių
– Tarybos išvados (2016 m. birželio 20 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl verslo ir žmogaus teisių, kurias Taryba priėmė 2016 m. birželio 20 d. įvykusiame 3477-ame posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL VERSLO IR ŽMOGAUS TEISIŲ

Užsienio reikalų taryba, 2016 m. birželio 20 d.

Išvadas

1. Šį mėnesį sukanka penkeri metai, kai Jungtinių Tautų žmogaus teisių taryboje buvo vieningai priimti verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai. Taryba tvirtai remia JT pagrindinius principus. Juos įgyvendinant remiamos ir propaguojamos žmogaus teisės, ir tai daro teigiamą poveikį visiems, nes mažinama žmonėms ir verslui kylanti rizika. Taryba taip pat remia EBPO rekomendacijas tarptautinėms įmonėms ir TDO trišalę deklaraciją dėl tarptautinių įmonių ir socialinės politikos ir pripažįsta JT pasaulinio susitarimo ir ISO 26000 socialinės atsakomybės rekomendacijų svarbą.
2. Taryba pareiškia visapusiškai remianti vertingą JT verslo ir žmogaus teisių darbo grupės darbą. Taryba pabrėžia, kad ES toliau bendradarbiaus su darbo grupe ir remis jos veiklą, be kita ko, kasmetiniame JT forume ir regioniniuose forumuose verslo ir žmogaus teisių klausimais. Šie forumai suteikia vertingų galimybių pasauliniu lygiu toliau didinti informuotumą apie pagrindinius principus ir raginti juos įgyvendinti.
3. Taryba pabrėžia, kad įmonės turėtų atlikti svarbų vaidmenį padedant siekti darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ES pripažįsta, kad įmonių pagarba žmogaus teisėms ir jos integravimas į įmonių veiklą ir vertės bei tiekimo grandines yra būtinas darniam vystymuisi užtikrinti ir DVT pasiekti. Visos DVT įgyvendinimo partnerystės turėtų būti grindžiamos pagarba žmogaus teisėms ir atsakingu verslo vykdymu.
4. Taryba primena savo 2015 m. birželio 20 d. išvadas dėl 2015–2019 m. ES veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje¹, kuriame ES ir jos valstybės narės įsipareigojo imtis veiksmų, kad užtikrintų pažangą verslo ir žmogaus teisių srityje. Taryba taip pat primena savo 2016 m. gegužės 12 d. išvadas dėl atsakingų pasaulinių vertės grandinių ir dėl vaikų darbo².

---

¹ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/07/20-fac-human-rights/>

² Pakeitimai išdėstyti atitinkamai dok. 8833/16 ir dok. 10244/16.

JT pagrindinių principų įgyvendinimas

5. ES valstybės narės tarptautiniu lygiu ėmėsi vadovaujamojo vaidmens rengdamos ir priimdamos nacionalinius veiksmų planus (NVP) pagrindiniams principams įgyvendinti arba JT pagrindiniams principams integruoti į nacionalines įmonių socialinės atsakomybės strategijas. Taryba primena su tuo susijusį valstybių narių įsipareigojimą³. Taryba ragina Komisiją ir EIVT skatinti tarpusavio mokymąsi verslo ir žmogaus teisių srityje, įskaitant tarpregioninį tarpusavio mokymąsi.
6. Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą 2016 m. pradėti vykdyti atsakingo verslo vykdymo ES veiksmų planą. Šiame veiksmų plane turėtų būti nagrinėjamas pagrindinių principų įgyvendinimo klausimas, be kita ko, kiek tai susiję su deramo stropumo principu ir galimybėmis naudotis teisių gynimo priemonėmis, ir juo turėtų būti nustatyta bendra politikos sistema. Be to, Taryba ragina Komisiją stiprinti deramo stropumo principo įgyvendinimą ir skatinti visų atitinkamų viešųjų ir privačiųjų suinteresuotųjų subjektų dialogą bei bendradarbiavimą.
7. Taryba primena prieš penkerius metus pasiektą visuotinį konsensumą dėl JT pagrindinių principų ir pabrėžia, kad visi galimi tolesni veiksmai JT lygiu, susiję su tarptautine teisine sistema verslo ir žmogaus teisių srityje, turi būti įtraukūs, tvirtai pagrįsti JT pagrindiniais principais ir skirti visų rūšių įmonėms.

Įmonių atsakomybės gerbti žmogaus teises propagavimas

8. Taryba ragina visas verslo įmones, tiek tarptautines, tiek nacionalines, laikytis JT pagrindinių principų, TDO trišalės deklaracijos ir EBPO rekomendacijų, *inter alia*, į savo veiklą integruojant su žmogaus teisėmis susijusį deramo stropumo principą, kad būtų galima geriau nustatyti žmogaus teisėms kylančią riziką, užkirsti jai kelią ir ją sumažinti.

---

³ 2015–2019 m. veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje 18a veiksmas.

9. Taryba pabrėžia itin svarbų verslo skaidrumo vaidmenį sudarant rinkoms sąlygas atpažinti, kada įmonės gerbia žmogaus teises, tai skatinti ir už tai atlyginti, pripažindama glaudžius ryšius su kitomis atsakingo verslo darbotvarkės sritimis, pvz., privačiojo sektoriaus vystymu ir kovos su korupcija bei prekyba žmonėmis politika. Šiuo požiūriu Taryba atkreipia dėmesį į ES direktyvos dėl tam tikrų didelių įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo indėlį ir laukia neprivalomų gairių dėl nefinansinės informacijos pateikimo metodikos, kurias Komisija rengia, kad įmonės galėtų jomis naudotis teikdamos ataskaitas.
10. Taryba yra įsipareigojusi užtikrinti politikos suderinamumą ir pabrėžia, kad į ES sektorių politikos, pavyzdžiui, prekybos ir vystomojo bendradarbiavimo politikos, poveikio įvertinimus svarbu įtraukti žmogaus teisių aspektą. Taryba taip pat ragina tarptautines finansų įstaigas užtikrinti žmogaus teisių laikymąsi, kai jos teikia paramą programoms, taip pat užtikrinti, kad jų skundų nagrinėjimo mechanizmai veiktų laikantis JT pagrindinių principų.
11. Taryba ragina ES institucijas ir valstybes nares įgyvendinti savo kaip komercinių subjektų atsakomybę (pvz., viešųjų pirkimų srityje), taip pat remiant įmones arba partnerystės su įmonėmis atvejais (pvz., teikiant eksporto kreditus, skatinant prekybą arba teikiant subsidijas privačiajam sektoriui). Taryba ragina Komisiją apsvarstyti, kokia parama gali būti teikiama valdžios institucijoms, kurioms taikomos peržiūrėtos ES viešųjų pirkimų direktyvos, teikiant priemones ir rekomendacijas JT pagrindiniams principams, EBPO rekomendacijoms ir TDO trišalei deklaracijai įgyvendinti.

Galimybės naudotis teisių gynimo priemonėmis

12. Taryba primena, kad su verslu susijusių žmogaus teisių pažeidimų aukoms itin svarbu turėti galimybę naudotis veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis, ir šis klausimas turėtų būti sprendžiamas nacionaliniuose veiksmų planuose. Taryba pripažįsta, kad būtina daryti tolesnę pažangą įgyvendinant šį trečiąjį pagrindinių principų ramstį.
13. Taryba ragina Komisiją nagrinėti teisių gynimo priemonių klausimą būsimame atsakingo verslo vykdymo ES veiksmų plane, be kita ko, prireikus ES teisėkūros lygmeniu, ir apsvarstyti galimybę pateikti valstybėms narėms su tuo susijusias gaires.

14. Taryba prašo ES pagrindinių teisių agentūros pateikti ekspertų nuomonę dėl galimų būdų ES lygmeniu mažinti galimybių naudotis teisių gynimo priemonėmis kliūtis, atsižvelgiant į esamas ES teisinės priemonės ir ES bei valstybių narių lygio kompetenciją.
15. Taryba palankiai vertina tai, kad neseniai priimta Europos Tarybos Ministrų komiteto rekomendacija dėl žmogaus teisių ir verslo, kurioje ypač daug dėmesio skirta galimybėms naudotis teisių gynimo priemonėmis. Taryba ragina ES institucijas ir valstybes nares įgyvendinti šią rekomendaciją.
16. Šiuo požiūriu Taryba palankiai vertina JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (OHCHR) iniciatyvą⁴ dėl atskaitomybės didinimo ir galimybių naudotis teisių gynimo priemonėmis ir naujausią vyriausiojo komisaro ataskaitą „Atskaitomybės didinimas ir su verslu susijusių žmogaus teisių pažeidimų aukų galimybių naudotis teisių gynimo priemonėmis gerinimas“, pripažindama, kad iš iniciatyvos galima pasisemti geriausios patirties, kuri gali būti įgyvendinama ES ir valstybių narių lygmeniu, be kita ko, gerinant valstybių bendradarbiavimą tarpvalstybiniais atvejais. Taryba įsipareigoja teikti OHCHR būtiną su tuo susijusią paramą ir įnašus. Taryba ragina valstybes nares apvarstyti šią iniciatyvą, be kita ko, priimant arba atnaujinant nacionalinius veiksmų planus, į kuriuos įtraukiamos konkrečios priemonės, kuriomis siekiama tobulinti teisių gynimo mechanizmus.
17. Taryba ragina valstybes nares, kurios įgyvendino EBPO rekomendacijas, toliau didinti savo nacionalinių kontaktinių punktų (NKP) efektyvumą. Taryba ragina tas valstybes nares propaguoti tarpusavio peržiūrą ir mokymąsi, susijusius su NKP veikimu ir veiklos rezultatais. Taryba ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai dalyvauti EBPO dedant pastangas stiprinti NKP pajėgumus ES ir ES šalyse partnerėse. Taryba ragina ES įmones nustatyti veiklos lygio skundų nagrinėjimo mechanizmus arba sukurti bendras įmonių iniciatyvas skundams nagrinėti.

---

⁴ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Business/Pages/OHCHRstudyondomesticlawremedies.aspx>

Išorės politika

18. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad ES institucijos ir valstybės narės toliau propaguotų JT pagrindinius principus, o santykiuose su trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, politinio dialogo metu, dėtų pastangas didinti vyriausybių atsakomybę. Taryba pabrėžia ES ir valstybių narių paramos trečiosioms valstybėms ir regionams rengiant veiksmų planus verslo ir žmogaus teisių srityje svarbą, be kita ko, gebėjimų stiprinimui, įtraukiant pilietinę visuomenę.
  19. Taryba pripažįsta, kad svarbu stiprinti tiek ES delegacijų, tiek valstybių narių ambasadų gebėjimus veiksmingai vykdyti veiklą verslo ir žmogaus teisių klausimais, įskaitant paramą žmogaus teisių gynėjams, dirbantiems įmonių atskaitomybės srityje, ir rekomendacijų dėl pagrindinių principų teikimą įmonėms. Taryba prašo vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos parengti būtinas priemones, kad ES delegacijos galėtų padėti patenkinti šiuos poreikius, be kita ko, remiantis valstybių narių parama ir geriausia patirtimi.
-